

Komplex integrációs program az Általános Művelődési Központ iskolájában

A társadalmi környezet hatása

Az egyenlőtlenségek kompenzálásának szükségessége a 2000-es év körül erősödött meg. Az összeszűkülő gazdaság jelentős életminőségbeli változásokat hozott térségünkbe. A munkanélküliség egyre szélesebb köröket (családokat) érintett, ami növelte a tanulási életutat nem látó vagy nem értékelő képzetlen társadalmi réteg létszámát. A roma lakosság népességének megnövekedése falunkban fokozza a társadalmi egyenlőtlenségeket. Iskolánk a helyi társadalom elvárása nyomán – először az iskolaotthonos oktatási forma mellett tette le szakmai megújulását. A szülőknek saját mikrokörnyezetük gondjai csökkentették és ma is csökkentik a gyerekükkel való foglalkozás igényét és az arra fordítandó idő mennyiségét. A pedagógusok szerepe kibővült, a gyerek képességeinek és készségeinek fejlesztése rájuk hárult, miközben új feladatként jelentkezik a „szülők nevelése” is. Sajnos az iskolaotthonos oktatás anyagi terheit (megnövekedett pedagóguslétszám) forráshiányos önkormányzatunk nem tudta vállalni, így más megoldás után kellett néznünk. Ezért 2005-ben felvállalta iskolánk az integrációs programot. Először 23 fővel képesség-kibontakoztató oktatást választottuk, majd 2006-tól az integrációs nevelést.

A pedagógus szerepe és felelőssége

Ez a program akkor eredményes, ha tudja kompenzálni az iskolán kívüli különbségeket, (gazdasági, szociális, társadalmi erők hatásait) ha az iskola részfolyamatai egymásra erősítően hatnak, ha a fejlesztés komplex módon valósul meg. A nevelés minőségére ható tényezők közül meghatározó szerepe van a pedagógusnak. Akkor mondhatjuk, hogy hivatásunkat gyakoroljuk, ha képesek vagyunk a korszerű és változó kognitív tudástartalmak, képességek és szociális szerepek folyamatos tanulására, azok gyakorlatban való alkalmazására, s tanulóinknak képesek vagyunk átadni tudásunkat. Ezeknek az értékeknek a fokmérője az alapvető ismeretek, készségek, képességek, magatartásmódok kialakítása tanítványainkban. A tanulók fejlesztése korszerű tartalmi és módszertani kultúrával rendelkező pedagógusokat kíván. Első lépésnek a pedagógusok továbbképzését, s szakmai napok rendezését és látogatását, valamint bemutató órák megtekintését tűztük ki célul. A tavalyi évben 3 alsó tagozatos nevelő vett részt 30 órás képzésen az integrációs oktatással kapcsolatban. Ezen kívül pályázati pénzből ellátogattunk Jászfényszarura egy kooperatív iskolába, ahol a bemutató órák megtekintése után rövid szakmai napot tartottunk az ott tanító pedagógusokkal tapasztalataikról az integrált oktatással kapcsolatban. 2007-ben 4 nevelő vesz részt integrációs továbbképzésen, s mint a tavalyi évben többször, idén is tervezünk bemutató órákat. A kooperatív tanulási módszer alkalmazását alsó és felső tagozatos órákon.

Arra törekszünk, hogy:

- a nevelők munkájának színvonalát emeljük,
- a pedagógus-gyerek viszony mindkét félnek örömet nyújtson,
- a fejlesztést igénylő gyerekek pozitív eredményt tudjanak elérni,
- a gyerekek alkalmassá váljanak és megállják helyüket a továbbtanulásnál.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Nagy segítség számunkra, hogy jó kapcsolatot tudtuk kialakítani a körzeti védőnővel, a gyermekjóléti szolgálat vezetőjével, a családsegítővel és nem utolsósorban a Cigány Kisebbségi Önkormányzat vezetőjével. Bármikor támaszkodhatunk segítségükre.

Anyagi hátrányok kezelése:

- A tankönyvellátás költségeit a település önkormányzata biztosította.
- A tanszereket a CÖK biztosította a tanulóknak.
- A ruházat pótlását, élelmiszersomagok kiosztásában a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat működik közre alapítványok segítségével.
- Az iskola biztosítja tanórán kívül a könyvtár, számítástechnika terem, tornaszoba használatát.
- Különböző ingyenes szakkörök segítségével (pl.: háztartási szakkör) a hátrányok leküzdésére.

A kulturális hátrányok kezelése

- A tanulók hátrányainak leküzdése (fejlesztési tervek készítése, pedagógiai asszisztens alkalmazása)
- Az útravaló program beindítása mentori hálózattal.
- Kreativitásteremtő attitűdök kihasználása szakköreink segítségével
- Beilleszkedési lehetőségek teremtése (más településről érkezett tanulóink számára)
- A tanulói képességek fejlődésének segítése hátrányos helyzetű tanulóink saját kultúrájából.

A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere

Kt. 1993 évi LXXXIX. Törvény 95.§ –a (1.)i. alapján

I. Alkalmazás feltételei

1. Integrációs stratégia elkészítése

1.1. Célrendszer megfogalmazása

1.1.1. Általános célok

- Az intézmény legyen képes a különböző háttérrel és eltérő képességekkel rendelkező tanulók fogadására.
- Az intézmény nevelési és továbbképzési programjában kapjanak kiemelt szerepet az együttneveléshez szükséges módszerek.
- A multikulturális tartalmak épüljenek be a helyi tantervbe.
- Az intézmény – lehetőleg alakítson ki párbeszédet minden szülővel.
- Az intézmény dolgozza ki a tanári együttműködésre épülő értékelési rendszert.
- Az intézmény alakítsa ki az információs belső ellenőrzési rendszerét.
- Csökkenjen az intézményben a tankötelezettségkor határa előtt az iskolarendszertől kikerülők száma.

- Minél több hátrányos helyzetű tanulónk rendelkezzen érettségivel a továbbtanulás folyamán.

1.1.2. Konkrét célok

- Az 1. és az 5. osztályban a multikulturális tartalom kidolgozása.
- A tanítás – tanulás módszertani kultúráját fejlesztjük.
- Vegyünk részt minél többen és többször az együttnevelésre épülő pedagógus továbbképzési programokban.
- Ismerkedjünk meg a projektkészítés technikájával, készítsünk egy projektet, melyet hosszú távon sikeresen is alkalmazni tudunk. (Egészségnevelési, személyiségfejlesztő projekt)
- A kooperatív tanulási módszerek megismerése, ennek alkalmazása minden osztályban.

1.2. Helyzetelemzés az integrációs szempontjai, elvárható eredményei alapján

- A hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási – nevelési intézményben megfelel a jogszabályokban előírtaknak.
- Az intézmény – részben – már jelenleg is képes a különböző háttérrel és eltérő képességekkel rendelkező gyerekek fogadására és együttműködésére, de a módszereinek még fejlesztésre szorulnak.
 - A normatíva biztosítja, hogy integrált keretek közt valósuljon meg iskolánkban az oktatás és nevelés.
 - Adott feltétel a heterogén intézményi környezet megteremtéséhez.
 - Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek többnyire adottak (művészeti körök, sportkörök, személyiségfejlesztő programok rendezvényei)
 - Az óvodából az iskolába való átmenet kezelése.
 - A napközi segítő szerepe.

Fejlesztésre, kidolgozásra szorul:

- A szülői házzal, kisebbségi és szakszolgálatokkal partnerségi kapcsolat.
- Minél több más oktatási intézménnyel kell kiépíteni partneri kapcsolatot.
- A tanulás módszertani kultúrája fejlesztésre szorul.
- Több tevékenységközpontú foglalkozást kell beépíteni.
- Az esetmegbeszéléseket konkrét problémákhoz kell kapcsolni.
- Meg kell ismernünk tudatosan alkalmazni a kooperatív tanulás módszereit.
- Ki kell alakítanunk a hatékony tanuló-megismerési technikákat (Szociometria)
- Az értékelő megbeszélések váljanak tudatossá.
- Ki kell dolgoznunk az árnyalt osztályozást, a szöveges értékelési rendszert.
- Alkalmaznunk kell az egyéni fejlődési lap vezetését.
- Fordítsunk figyelmet a továbbtanulásra.

1.3. Két éves bevezetési terv elkészítése

1.3.1. Beiskolázási terv

Az intézmény beiskolázási körzete: Karancsalja község

A körzeten kívüli tanulók felvételének elvei:

- szülő kérése
- a tanuló előző tanulmányi eredménye
- magatartás, szorgalom minősítésének figyelembe vétele
- az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vétele

Felelős: az igazgató

1.3.2. szervezetfejlesztési terv*Iskolaszervezési intézkedések*

Feladat	Felelős	Ütemezés
1. Heterogén osztályok kialakítása a jogszabályoknak megfelelően	intézményvezető	2007. augusztus
2. Az integrációs pedagógiai rendszer, valamint a képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés jogi, személyi, tárgyi feltételeinek vizsgálata, ismertetése	igazgató	2007. augusztus

Technikai teltételek

Feladat	Felelős	Ütemezés
Tantermi,- technikai teltételek megteremtése - tantermek kialakítása	- igazgató - osztályfőnökök	2007/2008-as tanév
Szakirodalmi anyag összeállítása, beszerzési terv	- igazgató - könyvtáros tanár	2006/2007-es tanév folyamatosan
A kötelező eszköz- és fejlesztési jegyzék felülvizsgálata. Az ötéves ütemterv elkészítése az együttnevelő program kialakításának megfelelően	- igazgató	2006. december

1.3.3.